

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De .xij. exploratorib[us]. ca. xvij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

bis carnes vsq; ad mensē dierū. id est que
sufficiens ad mensē: etiā vsq; ad nauseam.
Et dicitur large nausea pro vomitu. Proprie
est enim vomitus ille q̄ excitatur fetore sen-
tine. Ablatio quidē spiritus moysi: et tradi-
tio alijs nō est intelligenda diuisio spiritus
eius per partes: vel imminutio. s; illumina-
tio aliorū ad regendū populum. per eandē
specialem gratiam per quā et moyses illumi-
natus erat: sicut de igne vnus lucerne mul-
te illuminant sine sui diminutione. Electos
itaq; lxx. viros duxit moyses ad ostiū taber-
naculi p̄ter duos qui in castris remaserant:
nō ex contemptu. sed quia reputabant se indi-
gnos. quoz vnus vocabatur hēldad. et al-
ter meldad. et erāt vt aiunt hebrei. frēs moy-
si ex matre: sed non ex patre. Descenditq; do-
minus p̄ nubē et re-
quieuit spūs i eis q̄
stabant cū moyse. et
p̄phetabant. Sed et
duo q̄ remanserant
in castris p̄phetaue-
rūt. nec postea sile-
runt. id ē semp de in-
ceps vocati sunt. p̄-
phete. Et rediit moy-
ses cū illis ad castra

Hieronymus dicit su-
per Paralip. non ex
patre sed ex matre. q̄a
post legem acceptam
amrā mandāte moy-
se dimisit matrē eius
quia amita eius erat:
et duxit aliā de q̄ sus-
cepit hos duos. sed
fm h̄ istū nondū erāt
bini. Magister sol-

uit. Potest dici lex accepta a moyse p̄ cogni-
tione in spū multo an̄ tpe q̄ p̄ dationem for-
tan per. lxx. vel. xl. annos. Et ita isti duo po-
tuerunt cōnumerari inter. lxx.

De datione carniū et ira dei sup eos.
Capitulum. xv.

Entus vero egre-

diens a dño arreptas precepto ei⁹
trans mare in insulis orygijs co-
turnices detulit in castra p̄ circuitum castro-
rum itinere diei vni⁹. volabantq; a terra ab-
titudine duoz cubitoz. Surgensq; popul⁹
gregauit sibi coturnices duob; dieb; et sic-
cauit eas. Qui paz. et. choros habuit. Fue-
rūt he coturnices vt tradit nō modice que
apud nos sunt. sed ille maiores q̄ regie aues
dicunt: q̄s curleios a currēdo vocant. Hō-
dum defecerat cib;: et furor dñi percussit popu-
lum plaga magna nimis. Modus p̄o pla-
ge nō determinat hic. s; in psalmis videt q̄
fuerit ignis. Sepulcrisq; ē ibi p̄pls q̄ carnes

desiderauerat. Vñ et loc⁹ ille vocatus est ca-
brotb. als cabatob. qd̄ sonat desiderū se-
pulture. vel sepulcra percipientie.

De plaga marie et causa lepre.

Capitulum. xvi.

Gressi autem de

sepulcris percipientie venerunt
in asseroth. ibiq; iurgati sunt ma-
ria et aaron p̄ moysen. p̄t vxorē ei⁹ et b̄topis-
sam: q̄si rixantes cum eo. improperauerūt et
q̄ reginam ethiopicē in vxorē duxerat. vñ di-
ctam dimiserat. Vel potius propter vxorē
eius sephoram: q̄ rixata fuerat cōtra marīā.
Hadianite em̄ quondā vocati sunt ethio-
pes vt legitur in Paralipomenon. et indi-
gnando dixerūt. Hōne et nobis sicut mo-
ysi locutus est dñs: Ac si dicerēt. Quare vult
moyses p̄esse nobis: quia locutus ē ei dñs.
Et iratus domin⁹ dixit eis. Egredimini vos
tres tm̄ ad tabernaculum. Lūq; starent ibi:
descendit dominus in columna nubis. vñ
cansq; aaron et mariam: ait Siquis fuerit
p̄pheta inter vos loquar ei in visione. vñ per
somnia. vel per enigmata. vel per figuras.
Seruo vero meo moyse qui in om̄i domo
mea fidelissim⁹ ē: ore ad os loquor. vt quid
ergo dtraxistis: vos et quasi purificātes. Et
recessit nubes: et ecce apparuit maria leprosa.
Et ait aaron ad moysen. Obsecro domine:
ne imponas nobis hoc peccatū. Draulq;
moyses ad dominū. Deus obsecro: sana eā.
Cui dñs. Si pater eius spūisset in factē ei⁹:
nōne debuerat saltem septē diez rubore cō-
fundi. Separet septem dieb; extra castra.
q. d. Si pater eius viliificasset eam. p̄ aliquo
crimine suo: nonne deberet aliquo tempore
verecūdari. Exclusa itaq; est maria extra ca-
stra septē diebus: nec populus motus ē do-
nec reuocata est.

De duodecim exploratoribus.

Capitulum. xvii.

Gressus autem

pls de asseroth: fuit tentoria in
deserto pharan. Non est pharan
nomē mansionis: s; solitudinis p̄les mansio-
nes p̄tinētis. vt i catalogo mansionū man-
festabit. Dēs em̄ p̄tinet mansiones ab asse-
roth. que fuit. xliij. vsq; ad asiongaber: q̄ fuit
xxxij. p̄ quas oēs transierant in anno secun-

do. De asiongaber misit moyses et precepto domini. xij. viros singulos de singulis tribubus: qui considerent terram quam possiderunt erant quoru p̄cipul fuerunt caleph filius lephone de iuda, et osee filius nun de effraim. Vocauit quoque moyses osee iosue h̄ erat mīster moysi. Unde quidā dicit id quod supra dictū est iosue: p̄ anticipacionem dictū esse. qz nūc p̄mo impositus est ei h̄ nomen. Postest etiā dici. qz moyses curāz salutē aliorum. xij. comisit illi. Cuius vocaref iosue vel osee que noia saluatorē sonant: tunc p̄mo et hec nomina appropriant: cū saluatorē aliorum instituit. Precepitqz eis moyses vt considerarent qualitatem terre et hominū et vrbium: et afferrent de fructibus terre. Eratqz tempus quādo p̄coque vire comedi possunt. Qui ascendentes explorauerunt terram. et venientes in hebron viderunt tres viros de genere enach vel enachim. id est de semine giganteo. quales etiam viderant in thanai civitate egypti: quia a thanai titanes dicitur. Fuit autē hebron septē annis edificata ante urbem thanaim. Unde et ab hebron semen gigantū in egyptum descendisse credit. Descendentesqz vsqz ad vallem vberimā et torrentem: tulerunt de malis granatis et de ficis loci illius. Palmite quoqz cum vva absciderunt. que p̄ magnitudine tulerūt in recte duo viti. Ob hoc appellatus est locus ille neefecoz. id est botri torrens.

De murmure populi pro quo per. cl. an. nos in deserto perierunt.

Capitulum. XVIII.

Euersiqz post di

es quadraginta venerunt ad po

Hec sunt nomia. xij. exploratorum quos misit moyses. De tribu ruben semimaa. de tribu symeon salphat. de tribu iuda caleph. de tribu isachar igal. de tribu effraim osee vel iosue. De tribu beniamin phalti. de tribu zabalon geldehel. de tribu ioseph gaddi. de tribu dan anuel. de tribu aserur. de tribu neptalinalbi. de tribu gadguel. Hec sunt nomia viroz qz misit moyses ad considerandam terram chanaan.

pulum suum in cades. de. xxxij. em. mansio: ne interim egressus erat populus: et morabatur in. xxxij. Tamen quidā tradunt qz de cades missi sūt exploratores: et ibi eos expectauit plius. Hanc mansionē vocat ioseph? pualle iuxta chanaan. In terra pmissiois habitabāt. vij. populi quoz. vii. erat chanaanus. Sic et nos cui inuademus. laudibus eius aduersatōe vicia subnectimus. Sic et nos cui inuademus. laudibus eius aduersatōe vicia subnectimus. Aduerte triplices et expositiones. qd̄ dictū est terra quā lustrauimus. d. b. s.

Et cultores fortissimi mos h̄z. vides gradus et muratas. stirpem enach vidimus ibi. qz nos cōparati q̄si locuste videbamur. era quā lustrauimus deuorat habitatores suos. qd̄ sic exponit hebreus. Terra ifirma est. nec h̄c diuitiū vices homines potest. vel qz nulli genti licebat diu in ea habitare ppter frequentes impugnationes supuenientium. Unde p̄p̄ta cum securitate p̄manēdi illi terre pollicetur. hoc opprobrium ab ea auferendum dicit: qz nō vocabit terra cultores suos deuorans. Pōt t̄z in cōmendationē terre dici: qz adeo bona sit vt nulli ex ea p̄grinari velit. h̄ q̄ in ea nascit morit in eadē. Jgit audies hec oīs turba: sicut dicens. Utinā mortui essem in egypto. Nōne melius ē reuerti in egyptum qz cadam gladio: et viros et liberi tradant captiui. Constituamus nobis ducē alium qz moysen: et reuertamur in egyptū. At vero iosue et caleph sciderūt vestimēta sua dicētes. Nolite rebelles eē cōtra dñm. id est eū mēdace in promisso iudicare. qz sicut panē populum terre huius deuorabim. Cūqz clamaret in eos alij decē qui terruerāt populum. et omnis multitudo lapidibus vel let eos opprimere: apparuit gloria dñi sup tectū federis: et ait dñs ad moysen. Quousqz nō credet michi populus h̄c: feriam eos: et faciā te in gentem magnā. Cui moyses. Obsecro dñe ne fiat h̄: ne forte insultet tibi egyptij et dicāt. Nō potuit plm inducere in terrā quā p̄miserat. Cui dñs. Iuxta verbū tuū dimisi. Etiamē viuo ego: nulli eoz q̄ viderūt signa q̄ feci in egypto: numerati s̄z a. xx. ānis et supra. et iā